

I. FELADATLAP

- JAVÍTÓKULCS -

FELADATSOR

— Jó estét! — köszönt Lucy. De a Faun annyira el volt foglalva a csomagjaival, hogy oda sem figyelt. Mikor már a csomagokat újra a kezében tartotta, mélyen meghajolva válaszolt.

— Jó estét, jó estét! Bocsánat, nem akarok tolakodó lenni, ugye jól gondolom, hogy te Éva lánya vagy, vagyis ember?

— A nevem Lucy — hangzott a bizonytalan válasz. (Nem egészen értve, mit is akar a másik.)

— De téged, bocsáss meg, ugye lánynak hívnak? — kérdezte újra a Faun.

— Természetesen lány vagyok.

— Teljesen biztos, hogy ember vagy?

— Hát persze hogy az! — bizonygatta Lucy kissé megilletődve.

— Biztosan úgy van, biztosan úgy van — ismételte a Faun. — Milyen bolond vagyok! De még életemben nem találkoztam egy igazi emberrel. Igazán tetszel! Vagyis azt akarom mondani, hogy — ... itt elhallgatott, mintha elfelejtette volna a további mondókáját — Igazán nagyon helyes! Engedd meg, hogy bemutatkozzam. A nevem: Tumnus.

— Nagyon örülök, hogy találkoztunk, Mr. Tumnus! — szólt kedvesen Lucy.

— Megkérdezhetem tőled, kicsi ember, hogy kerültél Narniába?

— Narnia? Mi az? — hűledezett Lucy.

— Ez Narnia földje, ahol most vagyunk — felelte a Faun. A lámpaoszloptól egészen a Nagy Zöld Kastélyig, illetve az északi tenger partjáig terjed. És te, te a nyugati hatalmas, sűrű erdőségekből jöttél?

— Én, én keresztüljöttem a ruhásszekrényen, és kijutottam ide, a szabadba — válaszolta Lucy.

— Aha — hagyta rá Tümnus (meglehetősen szomorkásan), majd így folytatta: — ha szorgalmasabban tanultam volna a földrajzot diákkoromban, biztosan tudnék ezekről a különös országokról. Most már túl késő.

— De ezek egyáltalán nem különös országok — nevetett Lucy. — Úgy hiszem, közel van ide, és ott nyár van.

— Lehet — hagyta rá újra Tümnus —, de itt Narniában tél van, és emberemlékezet óta az van, és úgy megfázunk mindketten, hogy borzasztó, ha még sokáig állunk és beszélgetünk a hóban. Ó, Éva leánya messzi Nemtudommicsoda országból, ahol fény és nyár uralkodik (vagyis Ruhásszekrény Városában), eljönnél-e velem egy csésze teára?

— Nagyon köszönöm, Tumnus — felelte boldogan Lucy. — Habár kíváncsi vagyok, egyáltalán hazatalálok-e én innen.

— Csak ide megyünk a sarokra, és hús, hal meg sütemény is lesz — hadarta a Faun.

— Olyan aranyos vagy — hálálkodott Lucy. — De nem maradhatok sokáig!

— Karolj belém! — ajánlotta Tümnus —, majd tartom az ernyőt, így ni! Most pedig gyerünk! Lucy kart karba öltve elindult ezzel a kis fura élőlénnel az erdőn keresztül. Úgy érezte, mintha már egész életében ismerték volna egymást.

Nem régen lehettek úton, mikor kiértek az erdő sűrűjéből. Köröskörül sziklák nyúltak a magasba. Felbaktattak egy magas domb tetejére, majd Tümnus hirtelen irányt változtatott, mintha eddig rossz úton haladt volna. Pillanatok múlva Lucy látta, hogy társa egy barlang bejáratához vezet. Be is léptek. Rögtön megcsapta őket a lobogó tűz melege. Tümnus odament a kandallóhoz és vasfogóval kivett egy izzó fahasábot, hogy meggyújtsa a gyertyát.

— Nem maradunk sokáig — szólt, és gyorsan feltette a teafőzőt. Lucy még soha ilyen barátságos helyen nem járt. Száraz, meleg barlang volt, vöröstéglás falakkal. Szőnyeg borította az alját, két szék állt középen („Egy nekem, egy a barátomnak” — magyarázta Tümnus), egy asztal, egy tálalószekrény edényekkel, a kandalló, fölötte lógott egy öreg Faun szakállas képe. Az egyik sarokban Lucy egy ajtót vett észre. („Biztosan a hálószobába nyílik” — gondolta.)

Hosszú polcon könyvek sorakoztak. Lucy mindegyiket jól szemügyre vette, miközben barátja a teáskészletet szedte elő. Ilyeneket olvashatott, hogy: Silenus élete és levelei, Nimfák és életük, Emberek, szerzetesek és a vadőrök, Tanulmányok a népszerű történelemtől, Az ember mítosz?

— Kész! — hívta őt Tümnus.

Egy csodálatos uzsonna látványa fogadta: lágy tojás, szardíniás szendvics, kemény tojás, mézes kenyér, cukrozott sütemény. Mikor Lucy belefáradt már az evésbe, a Faun mesélni kezdett. Mesélt az erdő életéről, beszélt az éjjeli multságokról, amikor a Nimfák a forrásokból, a Manók a fákról összegyűltek, hogy táncoljanak a Faunokkal.

Elmesélte a vég nélküli hajtóvadászkat a fehér szarvas után (ami minden kívánságot teljesíti, ha elfogad), felidézte a lakomákat, kincskereső utakat, amelyeken együtt izgultak a Vörös Manóval a barlangok, gödrök mélyén, végül beszélt a nyárról, amikor minden csupa zöld és meglátogatja őt az öreg Silenus számárháton, sőt talán még Bacchus is. A patakokban bor folyik majd víz helyett, az egész erdő az örök vidámság otthona lesz.

— Csak véget ér ez az örökös tél! — sóhajtott fel szomorkásan. Aztán, hogy e bús hangulatnak végét vegye, hirtelen mozdulattal elővett egy különös kis furulyát egy kis dobozkából. Olyan vékony volt, mint a szalmaszál. Fújni kezdte. Lucy nem tudta, sírjon vagy nevéssen, táncoljon vagy inkább szunyókáljon, mert olyan multságos volt a dallama.

C. S. Lewis: Az oroslán, a boszorkány és a ruhásszekrény

1. A regénybeli különös ruhásszekrényen keresztül a gyerekek egy fiktív világba nyertek belépést, mely bár sok mindenben hasonlított az emberek valós világára, különleges lények voltak a lakosai, akiket különleges szabályok irányítottak. Mai valóságos világunkban is számos hasonló párhuzamos világ található, melyekbe különböző „ajtókon” keresztül léphetünk be. Legtöbb 100 szóban írjatok le egy ilyen létező párhuzamos világot, kitérve a következőkre: hogyan lehet belépni az adott világra, kik a lakosai, milyen szabályok alapján működik. **8 pont**

Tartalom – 6

Kreativitás – 0,5 pont

Terjedelem – 0,5 pont

Nyelvhelyesség – 0,5 pont

Helyesírás – 0,5 pont

2. Töltsétek ki a keresztrejtvényt a meghatározásoknak megfelelően. Az eredményként kapott függőleges szókapcsolatnak milyen más nevét ismeritek? **11 pont**

				1.	C	A	I	R	P	A	R	A	V	E	L
	2.	N	A	R	N	I	A								
3.	C	S	O	D	A	T	O	R	T	A					
	4.	M	A	U	G	R	I	M							
	5.	N	É	G	Y	T	R	Ó	N	U	S				
6.	B	U	Z	O	G	Á	N	Y							
	7.	Ó	R	I	Á	S									
				8.	S	Z	A	R	V						
				9.	A	S	L	A	N						
10.	V	A	R	R	Ó	G	É	P							

1. A Fehér Boszorkány kastélya.

2. A lámpaoszloptól a Keleti tenger partjáig terjedő birodalom.

3. Ezt kérte Edmund enni a királynőtől.
4. A Tikosrendőrség kapitánya.
5. A kastély neve, ahol a gyerekeket királyokká és királynőkké koronázták.
6. Ezzel harcolt az óriás a végső ütközetben.
7. Mi volt a Fehér Boszorkány apja?
8. Milyen állati testrészt kapott Susan a Mikulástól?
9. Az abszolút jóság megtestesítője.
10. Ezen dolgozott Hód néni.

F: Függőleges: A NAGY GÁZLÓ, másik nevén BERUNA.

3. A regénybeli gyerekeket Narniában Ádám fiainak és Éva leányainak nevezik. Keressetek további 3 bibliai párhuzamot a műben, és egy-egy mondatban magyarázzátok meg őket. **6 pont**

F: a 4 gyerek – a 4 apostol

Aslan – Jézus, aki feláldozza magát, hogy megváltsa az eltévelyedett gyermeket.

Susan és Lucy Aslan holtteste mellett – Mária és Márta, a keresztfeszített Krisztus mellett stb.

4. A regényben számos görög mitológiai szereplő is található.
 - a. Keressetek 3 példát görög mitológiai szereplőkre. **3 pont**

F: szatír, kentaur, nimfa stb.

- b. Kik voltak ezek a lények a görög mitológiában? Egy-egy mondatban mutassátok be őket. **3 pont**

F: Szatírok - a fák és a hegyek istenei, Hermész fiai. A szatírok Dionüszosz isten kíséretéhez tartozó ló vagy kecskefarkú, disznófülű, a nimfákat bujaságukkal egyre zaklató könnyelmű, vidám erdei félistenségek. Törzsük, a karjuk és az arcuk emberformájú, de roppant szőrös volt. A homlokukon apró szarvak voltak, füleik hegyesek, orruk kampós. A földművesek tisztelték őket, ezért bárányt áldoztak nekik, és nekik ajánlották az első termést is.

Kentaurok - félig ember, félig ló alakú lények, szeretik a bort, és amikor isznak, akkor a nőkre is hamar szemet vetnek. Sok szüzet raboltak el a kentaurok. Dionüszosz kíséretének gyakori tagjává váltak.

Nimfák - alacsonyabb rangú női istenségek vagy szellemlények. A görög istennőktől eltérően a nimfákat általában a természet megszemélyesítőinek tekintették, akik jellemzően egy adott helyhez vagy tájhoz kötődtek. A szépség, a termékenység, a természet alkotó és tápláló erőinek megtestesítői. Táncolnak, pajzánkodnak, mindig jókedvűek és gyakori célpontjai az életerős szatírok szerelmi vágyainak.

- c. Gyurmából formáljátok meg a fent említett mitológiai szereplőket, majd fényképezzétek le őket valamilyen elrendezésben, a fényképet pedig illesszétek be a feladatlap megfelelő pontjához. **7**

pont

Alkotás – 5 pont

Elrendezés – 1 pont

Kreativitás – 1 pont

- d. Írjatok egy „mitológiai viccet”, amelyben ez a három lény beszélget. **3 pont**

F: Tartalom - 2

Kreativitás – 0,5 pont

Eredetiség - 0,5 pont

5. A 4.c. feladat megoldása közben milyen készségeket fejlesztettetek? Nevezetek meg legalább hármat. **3 pont**

3 pont

F: Kreativitás, problémamegoldás, (szem-kéz) koordináció, finom motorikus készségek stb.

6. „Mikor már a csomagokat újra a kezében tartotta...”

Keressetek egy kb. 500 g-os könyvet, és kinyújtott kézzel tartsátok a tenyereteken 3 percet, 15 percet, majd 1 órát.

- a. Jegyezzétek fel a tapasztalataitokat egy-egy mondatban az alábbi táblázatban, majd válaszoljátok meg a következő kérdéseket.

2 pont

3 perc	15 perc	1 óra

F: Lehetséges válaszok: kézfájdalom, zsibbadás, kar behajlítása, egy órát képtelenség kinyújtott karral megtartani a könyvet. – 2 pont

b. Magyarazzátok meg az állandó tényező és a változó tényező közötti összefüggést/összefüggéseket, melyek befolyásolták a tapasztalataitokat. **3 pont**

F: Állandó tényező pl. a könyv tömege, változó az idő – 2 pont, Összefüggés magyarázata – 1 pont

a. Adjatok egy példát valóságos élethelyzetekből, melyben hasonló állandó és változó tényező közti összefüggést tapasztalhatunk. **3 pont**

F: Egy konkrét példa által az állandó és változó tényező megnevezése – 2 pont, összefüggés magyarázata – 1 pont

7. Természetesen lány vagyok.

Nevezétek meg a lányok két-két elsődleges és másodlagos nemi jellegét! **4 pont**

F: Elsődleges nemi jellegek: pl. petefészkek, hüvely – 2 pont

F: Másodlagos nemi jellegek: csípő kiszélesedése, menstruációs ciklus megjelenése – 2 pont

8. Fejtsétek meg az alábbi hiányos mondatot, mely a Homo sapiens-et jellemzi! **6 pont**

Az -i testben _____ Cr o -t található. Az lehetnek: ^{én} vagy   ^{én} ^{á=i} nem , 6   -k vagy .

F: Az emberi testben 46 (23 pár) kromoszóma található. Az emberek lehetnek szemüvegesek vagy nem szemüvegesek, tömzsik vagy hatalmasak.

9. Minek köszönhető a tél és a nyár váltakozása, és miért van hideg télen? **4 pont**

F: A Föld elliptikus pályán kering a Nap körül és a Nap által kisugárzott energiamennyiség melegíti fel a talajt – 1 pont, a Földnek van egy saját tengelyferdesége, a Föld képzeletbeli forgástengelye nem merőleges a keringési pálya síkjára – 1 pont, a Nap sugarainak beesési szöge változó– 1 pont, Télen a napsugarak kisebb beesési szöge miatt van hideg – 1 pont

10.

a. Hogyan alakulnak ki a hópelyhek, és milyen alakúak lehetnek? **2 pont**

F: A hópelyek jégkristályok összeállásából keletkeznek. A folyamat során a vízpára kicsapódik és apró páracseppek lesznek belőle a levegőben, ezek némelyike megfagy és az így kialakult jégkristályok alkotják a későbbi hópelyek magját, amelyek felületén fagyott formában lecsapódik a pára, egy vékony réteggel

növelve a hópehely méretét. A kialakulásuk lehetőségei között szerepel, hogy a hókristályok mechanikusan összezárnak, vagy összeragadnak, esetleg elektrosztatikus vonzás lép fel köztük, avagy nedves felületük okozza összetapadásukat. A hópehelyek alakja és formája elsősorban a levegő hőmérsékletétől és nedvességtartalmától függ. Ritkán háromszögletű, vagyis háromszög-szimmetriájú jégkristályok is létrejöhetnek, főleg $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$ körüli hőmérsékleten. Azonban a kristályok leggyakoribb alakja hatszögletű szimmetria, melyek hatszögletű és hatágú csillaghoz hasonló formákat képeznek.

b. Minek a szimbólumaként épült be a köztudatba a hópehely? **1 pont**

F: Karácsony szimbólumaként épült be a köztudatban – 1 pont

c. Nevezetek meg legalább 2 olyan eszközt, amelyet hópehely-jelzéssel szoktak ellátni. **2 pont**

F: pl. Hűtőszekrény, mikrohullámú sütő – 2 pont

11. „...eljönnél-e velem egy csésze teára?”

Készítsetek egy maximum 3 perces videót, amelyben csapatotok tagjai teáznak. A videóban élethűen jelenítsétek meg valamelyik teázási kultúra jellemzőit (készítési módját, felszolgálási módját, fogyasztási módját és idejét stb.). **10 pont**

Tartalom – 6 pont

Filmezés – 1 pont

Kreativitás – 2 pont

Terjedelem – 0,5 pont

Nyelvhelyesség – 0,5 pont

12. „... majd tartom az ernyőt, így ni! Most pedig gyerünk!”

a. Rajzoljatok egy ernyőt és nevezétek meg a részeit. **2 pont**

F: Fogantyú, bordák, rózsa, álhuzat – 2 pont

b. Nevezetek meg legalább négy féle ernyőt! **2 pont**

F: Pl. napernyő, esernyő, vitorla ernyő, lámpaernyő stb. – 2 pont

13. Készítsétek el a saját Bölcs Diákos ernyőtöket, majd küldjétek róla egy 25 mp-es kisfilmet, amelyben működőképességét igazoljátok! **5 pont**

Alkotás – 3 pont

Kreativitás – 1 pont

Terjedelem – 0,5 pont

Nyelvhelyesség – 0,5 pont

Adni jó! - Bónuszpont (10 pont)

„Mindig tél, de soha egy karácsony.” – panaszkodik Tumnus Lucynak a Fehér Boszorkány borzasztó uralmáról. Sajnos, néha a mi világunkból is elvész a karácsony szelleme, ami fokozottan igaz volt az elmúlt két járványásúlytott évre. Legyetek ti azok, akik visszahozzák a karácsony varázsát az emberek közé. A szabadon választott akciótokról készítetek egy legtöbb 3 perces kisfilmet, amelyet töltsétek fel a megoldásokhoz.

Akció – 5 pont

Hatás – 2 pont

Kreativitás – 2 pont

Filmezés – 0,5 pont

Terjedelem – 0,5 pont

A feladatok megoldásait minden csapat saját adatlapjára kell feltöltse a <http://bod.comunitas.ro> címre. Amennyiben a rendszer ezt valamilyen okból kifolyólag nem engedélyezné, kérjük emailben jelezni a bolcsdiak@comunitas.ro címen.

A FELADATLAP BEKÜLDÉSÉÉRT HIVATALBÓL JÁR 10 PONT.